

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35291
Nom: Trastorns neurodegeneratius
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1203 - Grau Logopèdia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Sin determinar, Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1203 - Grau Logopèdia	Trastorns neurodegeneratius	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

GADEA DOMENECH M ENGRACIA

CANO LOPEZ IRENE

RESUM

La assignatura "Trastorns Neurodegeneratius" proporcionarà als alumnes/as els coneixements bàsics i aplicats sobre patologies neurodegeneratives que afecten al sistema nerviós central. Es tracta d'un tema de gran actualitat donada la quantitat de demències que avui dia es diagnostica i de la repercussió que sobre la vida diària té en els pacients, especialment en el camp del llenguatge i altres àrees cognitives. Aquesta assignatura està connectada amb la matèria bàsica cursada en primer curs "Neurologia i neuropsicologia general i del llenguatge", en la qual els alumnes hauran adquirit les bases anatomofisiològiques i neuropsicològiques que els permetran comprendre les conseqüències cerebrals i cognitives de diverses demències tant primàries com a secundàries.

Aquesta assignatura consta d'una primera part conceptual, de classificació i criteris diagnòstics de la demència. En el segon bloc s'abordarà el diagnòstic diferencial de la demència. En el tercer abordarà les principals demències degeneratives primàries (d'origen desconegut i que són les més prevalents). Finalment, en el quart bloc els alumnes/as aprofundiran en les anomenades "demències secundàries", és a dir, demències degudes a causes conegudes i per tant potencialment tractables tals com les demències vasculars. En totes les patologies es farà referència explícita a les conseqüències logopèdiques d'aquestes malalties. L'objectiu d'aquest mòdul és que els alumnes estiguen capacitats per a conèixer les bases

cerebrals de les patologies neurodegeneratives que els servisquen de base per a realitzar programes d'intervenció logopèdica "ad hoc".

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

És recomanable tenir coneixement previs de l'assignatura "Neurologia i neuropsicologia general i del llenguatge" atès que proporciona les bases neuroanatòmiques, neurofisiològiques i neuropsicològiques per a comprendre en tota la seua extensió l'abast dels principals trastorns per demència tant primaris com a secundaris i les seues conseqüències sobre el llenguatge.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1203 - Grau Logopèdia

Conèixer els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.

Explorar, avaluar, diagnosticar i emetre pronòstic d'evolució dels trastorns de la comunicació i el llenguatge des d'una perspectiva multidisciplinària.

L'alumne/a coneixerà els diferents trastorns neurodegeneratius vinculats a la intervenció logopèdica.

L'alumne/a estarà capacitat/a per a emetre un informe neuropsicològic d'un cas clínic real de pacient amb trastorn neurodegeneratiu.

L'alumne/a podrà realitzar una valoració neuropsicològica sobre un pacient amb trastorn neurodegeneratiu.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social,

científica o ètica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Delimitació conceptual

Concepte i classificació de les demències

En aquest bloc es desenvoluparà el concepte de demència així com la seua classificació etiològica

Diagnòstic diferencial

S'explicaran les diferents patologies que comparteixen algunes característiques amb la demència i que poden comportar a error diagnòstic.

2. Test d'avaluació neuropsicològica i funcional de les demències

Valoració neuropsicològica de la demència

S'analitzaran els principals test i bateries neuropsicològiques que permeten valorar la demència, posant l'accent en el camp del llenguatge.

Valoració funcional de les demències

S'explicaran i analitzaran les principals escales de valoració funcional de les demències.

3. Estratègies farmacològiques i d'estimulació cognitiva

Estratègies farmacològiques

S'analitzaran els principals fàrmacs emprats en el camp de les demències.

Estratègies d'estimulació cognitiva

S'explicaran programes d'estimulació cognitiva i les seues repercussions sobre la funció cerebral, cognitiva i funcional dels pacients amb diagnòstic de demència. Valoració i estimulació cognitiva del llenguatge.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	40,00
Estudi i treball autònom	50,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

- 1-Exposicions i classes magistrals amb suport audiovisual sobre les principals patologies neurodegeneratives relacionades amb la logopèdia clínica.
- 2-Pràctiques de valoració neuropsicològica amb maneig de tests i barems de proves en trastorns neurodegeneratius, estudis de casos clínics, realització de valoracions neurològiques .
- 3-Tutories programades individuals i grupals. Supervisió de treballs pràctics, orientació i resolució de dubtes.
- 4-Treball de l'estudiant: preparació de treballs, anàlisi de casos, redacció d'informes, preparació de la valoració neurològica .
- 5-Estudi, preparació i realització de l'avaluació .
- 6-Ús de l'Aula Virtual per a pujar llistes de reproducció (amb vincles) de videos complementaris a les classes.

AVALUACIÓ

L'avaluació es distribueix en dues parts: una d'avaluació final (examen) i una altra d'avaluació contínua (activitats i treballs). Per a aprovar l'assignatura és necessari aconseguir el 50% de la qualificació màxima de l'assignatura (100%). Per a aprovar l'assignatura és necessari lliurar les activitats i treballs dins del termini i en la forma escaient.

Per al còmput de la nota definitiva (examen més activitats i treballs) es requerirà haver obtingut, com a mínim, una nota de 4 (sobre 10) en l'examen.

L'examen serà teòric-pràctic, i constituirà el 70% de la qualificació final. El nivell de coneixements teòrics adquirits per l'estudiant s'avaluarà mitjançant preguntes test de tres alternatives, mentre que l'avaluació del rendiment sobre el nivell de coneixements pràctics adquirits per l'estudiant podrà realitzar-se mitjançant preguntes test o preguntes curtes que impliquin la resolució de problemes similars als plantejats en les

classes practiques.

A més, la qualificació final inclourà un 30% per la valoració d'activitats i treballs que impliquin que l'alumne ha desenvolupat competències de coneixement, comprensió i aplicació dels continguts de l'assignatura. Aquest percentatge inclourà, d'una banda, un 20% de treballs lliurats al llarg del curs dins del termini establert per a cada cas, en forma d'informes que podran ser individuals i/o grupals, i d'altra banda un 10% en forma de treballs lliurats en la classe en finalitzar les sessions presencials practiques.

Els treballs lliurats en finalitzar les sessions presencials pràctiques i els informes a partir de treballs grupals no seran recuperables en segona convocatòria.

Les Matrícules d'Honor es lliuraran per normativa i sobre la base de la qualificació final més alta. En cas d'empat, es podria realitzar una avaluació addicional.

Davant pràctiques fraudulentas es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentas a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

BIBLIOGRAFIA

Bàsica

- Gadea Doménech, M.E (2020). Manual Teòric. Trastorns neurodegeneratius. Grau en Logopèdia. <http://roderic.uv.es/handle/10550/73738>
- Alberca Serrano, R. y López-Pousa, S. (2010). Enfermedad de Alzheimer y otras demencias. Ed. Médica Panamericana.
- Jurado, M.A., Mataró, M., Pueyo, R. (2013). Capítulo 1: Envejecimiento normal, deterioro cognitivo leve y demencia. Neuropsicología de las enfermedades neurodegenerativas. Editorial Síntesis.
- Junqué, C., Bruna, O. y Mataró, M. (2004). Neuropsicología del lenguaje: funcionamiento normal y patológico. Rehabilitación. Editorial Masson.
- González-Bono, E., Cano-López, I., Hidalgo, V. y Salvador, A. (2022). Neuropsicología del lenguaje. Síntesis.

Complementària

- Alberca, R. (1999). Demencias: diagnóstico y tratamiento. Editorial Masson.
- Devi, J. y Altimir, S. (2008). Consejos, estrategias y pautas para demencias y enfermedad de Alzheimer. Editorial ProusScience Thomson Reuters.
- Hodges, J. (2007). Frontotemporal dementia syndromes. Cambridge University Press.
- Navarro, J.F. y Espert, R. (1995). Neuropsicología: casos clínicos y pruebas razonadas de autoevaluación. Siglo XXI.
- Tirapu, J., Ríos, M., Maestú, F. (2011). Manual de Neuropsicología (2ª edición). Viguera Editores.